

Jaarplan 2024

Definitief

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	3
2	<i>Algemeen</i>	6
2.1	Programmaplan en Jaarplan	6
2.2	NP RES en het netwerk.....	6
2.3	Opmerkingen vanuit IMT en Programmaraad	8
3	<i>Doelen en activiteiten voor 2024</i>	9
3.1	Jaarplan in hoofdlijnen.....	9
3.2	Accounthouders en Liaisons	9
3.3	Thema: Energiesysteem.....	9
3.3	Thema: Data en Monitoring.....	11
3.4	Thema: Energie in de Leefomgeving.....	12
3.5	Thema: Communicatie	13
3.6	Thema: Zeggenschap.....	14
4	<i>Begroting 2024</i>	15
5	<i>NP RES: Het Team</i>	18
5.1	Het NP RES als netwerkorganisatie.....	18
5.2	Samenstelling van het team	18

1 Inleiding

In 2019 presenteerde het kabinet het nationale Klimaatakkoord. In datzelfde jaar werd dat akkoord door onder andere gemeenten, provincies en waterschappen ondertekend. Daarmee werd de belangrijke rol van de Regionale Energiestrategie (RES) in de energietransitie bekrachtigd: dertig energieregio's ontwikkelen en realiseren, samen met maatschappelijke partners, bedrijfsleven, overheden en inwoners, een regionaal gedragen RES.

Het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NP RES) ondersteunt de RES-regio's bij het ontwikkelen en realiseren van de RES. In het Programmaplan 2022 – 2025 zijn de kaders en de context van de RES in deze periode uitgebreid beschreven. Dit Programmaplan is [hier](#) te vinden op de website van het NP RES.

Voor u ligt het jaarplan voor het jaar 2024, dat een uitwerking is van het Programmaplan 2022 - 2025. In dit jaarplan gaan we, na deze inleiding, in op de doelen en activiteiten voor 2024, in hoofdlijnen en per thema. Daarna bespreken we in hoofdstuk 4 de begroting voor 2024 en in hoofdstuk 5 het team van NP RES.

Een korte terugblik naar 2023

Naast de verkiezingen voor Provinciale Staten en Waterschapsbesturen was op binnenlands politiek gebied de val van het kabinet Rutte 4 in de maand juli ongetwijfeld een belangrijke gebeurtenis. Er was, en is nog steeds, vrees voor stagnatie in de energietransitie, maar het feit dat de Tweede Kamer alle energie dossiers als niet-controversieel benoemde, helpt wel om de vaart er toch in te houden. De landelijke verkiezingen in november 2023 zijn een belangrijke ijk-moment met impact op de continuïteit en tempo in de energietransitie.

Alle 30 RES-regio's leverden op 1 juli van dit jaar hun 'voortgangsrapportage RES' in. Een belangrijke mijlpaal na de vastgestelde RES 1.0 van 2021. We zien veel overeenkomsten tussen de regio's, maar ook verschillen. De ene regio zet in op besparing, de andere op een eigen publiek bedrijf, op energiehub's of een herijking op korte of langere termijn. De voortgangsrapportages werden door PBL als basis gebruikt voor een inhoudelijke en kwantitatieve analyse. In december zagen we de 'monitor RES' van PBL verschijnen en ook in onze 'foto' van december gingen we in op de voortgangsrapportages.

Rond het thema 'energiesysteem' gaan de ontwikkelingen razendsnel. Niet alleen werd het probleem van de netcongestie nog pregnanter zichtbaar, maar we zien ook dat alles op alles wordt gezet om oplossingen te vinden. Uitmondend in de Kamerbrief van minister Jetten van 18 oktober dit jaar, over nieuwe maatregelen in het voorkomen van netcongestie. Vanuit de regionale praktijk wordt al langer de noodzaak gevoeld voor de transitie van het regionale energiesysteem, zodat bijvoorbeeld de ontwikkeling van nieuwe woonwijken en de verduurzaming van bedrijven door kunnen gaan. NP RES ondersteunde daarom dit jaar de ontwikkeling van een, door meerdere partijen gedragen en ondersteund, vervolg op de Transform-Hackathon van 2022. Inmiddels is dit project TRANSFORM gestart, waarbij we als NP RES naast EZK medefinancieren en faciliteiten bieden. Met de masterclasses rond 'de Wereld van B' helpen we de regio's op weg in het denken over een

toekomstig regionaal energiesysteem. Daarnaast startten we een 'ontwikkelgroep regionaal energiesysteem'. Regio's bespreken daarin het opzetten van een integraal regionaal energiesysteem. Tien RES-regio's deelden inmiddels hun ervaringen in het ontwikkelen van een visie en aanpak daarvoor. Een tweede groep is inmiddels opgestart.

Het Rijk heeft in de zomer 2023 een visie op het toekomstige energiesysteem opgesteld en in consultatie gebracht: het **Nationaal Plan Energiesysteem**. Ook provincies, gemeenten, netbeheerders en regio's voeren gesprekken over het toekomstige energiesysteem. De RES-regio's hebben hierin een rol: de ervaringen en inzichten geven cruciale input in het ontwikkelen van een visie op het energiesysteem op de schaal van de provincie. Een onderdeel van het proces rond het concept Nationaal Plan Energiesysteem is het ophalen van input voor afspraken voor de periode ná 2030. De komende tijd - met een doorloop in 2024 - zal dit proces verder vorm gaan krijgen. Nieuwe afspraken kunnen alleen in relatie tot het energiesysteem opgesteld worden: vraag-aanbod-infra en opslag. Dit proces wordt door EZK gefaciliteerd en afgestemd met de koepels. NP RES en EZK staan samen aan de lat voor de gesprekken in RES-verband.

Belangrijke onderwerpen dit jaar in 'energie in de leefomgeving' waren het ontwikkelen van nieuwe landelijke milieunormen voor windturbines en het maken van bestuurlijke afspraken rond de normering van de voorkeursvolgorde voor zon. Het concept 'Besluit windturbines leefomgeving' is 12 oktober ter visie gelegd. Ook in oktober werd tussen de ministeries en de koepels een akkoord bereikt over de wijze van toepassing van de voorkeursvolgorde zon. Verder is hard gewerkt aan overeenstemming over een kwaliteitsimpuls voor duurzame energieprojecten. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat prioriteiten zijn benoemd: de voorkeursvolgorde voor zon (agrarische gebouwen, solar carports) en natuurmaatregelen bij windprojecten. En verder dat het ministerie van EZK de lead neemt in de verdere uitwerking, ook wat betreft de financiële aspecten. De Tweede Kamer heeft in oktober ingestemd met een amendement van D66 en GroenLinks om komend jaar 25 miljoen euro beschikbaar te stellen als kwaliteitsbudget voor ecologie en landschapskwaliteit bij wind- en zonneparken.

Een interessante beweging die aan het ontstaan is, is het werken aan, en de ontwikkeling van het begrip 'energiegemeenschappen'. Landelijk vindt afstemming plaats over de noodzaak van wetgeving voor lokaal eigendom.

Op communicatiegebied is veel tijd gestoken in het samen met EZK en regio Noord-Holland zorgen dat de 'Van hoe naar zo' campagne van Noord-Holland onderdeel kan worden van de landelijke campagne 'zet ook de knop om'. Alle regio's lopen hier warm voor, want de 'Van hoe naar zo' campagnestrategie en het materiaal zijn bruikbaar in het hele land **en er is een toolkit** waarmee regio's en gemeenten zo aan de gang kunnen. Verder is een narratief Wind op Land opgeleverd en zijn 'explainervideo's' opgeleverd met uitleg over de rol van volksvertegenwoordigers, over lokaal eigendom bij energieopwek en over maatschappelijk tenderen. Deze verhalen en uitleg zijn belangrijk gebleken, nu we zien dat - na de provinciale verkiezingen en het

toetreden van veel nieuwe bestuurders - er weer meer vragen komen van regio's en media over de betekenis van, en de eigen rol in de RES.

2 Algemeen

2.1 Programmaplan en Jaarplan

De doelen voor de periode 2022-2025 zijn vastgesteld in het Programmaplan 2022-2025. De doelen van NP RES zijn daarin als volgt omschreven:

- Het ondersteunen van de RES-regio's geïnitieerd door de decentrale overheden en hun koepels, en het Rijk bij de totstandkoming van gedragen RES'en en de realisatie daarvan.
- Het zorgen voor een heldere visie en duidelijke kaders m.b.t. de RES, zodat ambities van de 30 RES'en vergeleken, opgeteld en gemonitord kunnen worden in het proces naar 2030.
- Het benutten van veel voorkomende kansen en het wegnemen van belemmeringen binnen het RES-proces.
- Het verbinden van het RES-proces met gerelateerde en relevante opgaves op landelijk niveau, zodat de RES in haar context ontwikkeld wordt. Het gaat hierbij om het combineren van opgaven in de leefomgeving, zowel regionaal als landelijk.
- Het koppelen van het RES-proces aan relevante inzichten uit de wetenschap en praktijk, waardoor proactief geleerd en adaptief gewerkt kan worden.
- Het faciliteren en bevorderen van een structurele samenwerking binnen het RES-netwerk. Zowel interbestuurlijk als met netbeheerders en maatschappelijke partners. Zo blijft dit netwerk bestaan en wordt het versterkt, waardoor de RES-community, zoals die nu is opgebouwd, groeit.

Voorliggend Jaarplan 2024 is een uitwerking van het Programmaplan 2022 – 2025.

2.2 NP RES en het netwerk

Net als in de vorige fase vormt een deskundig en wendbaar team de kern van het NP RES. Het team heeft korte lijntjes met de regio, maatschappelijke organisaties, de verschillende opdrachtgevende overheden en netbeheerders, NPLW, WIP en NKP. Ook de Expertpool, Helpdesk zonopwek en wind op land, allen ingebed binnen RVO, maken deel uit van het NP RES team. Om NP RES heen bevindt zich daarnaast een schil van betrokken mensen vanuit onder andere de opdrachtgevers (ministeries van EZK en BZK, VNG, IPO, Unie van Waterschappen en netbeheerders) en de Participatiecoalitie die bijdragen aan het ondersteunen van de regio's. In 2024 vindt een evaluatie van NP RES plaats en wordt bepaald of de subsidie voor periode 2026 t/m 2030 wordt gecontinueerd.

NP RES wordt via het OGB en de BO's aangestuurd door zijn opdrachtgevers. Het IMT en ook de liaisons ondersteunen en adviseren het OGB en het BO en zorgen voor korte lijntjes met NP RES.

Daarnaast is er de Programmaraad, bestaande uit betrokken maatschappelijke organisaties, afgevaardigden uit de regio's, PBL en Participatiecoalitie die gevraagd en ongevraagd advies aan de NP RES organisatie en haar opdrachtgevers kan geven. Tot slot is er een hechte georganiseerde structuur met de regio's bestaande uit:

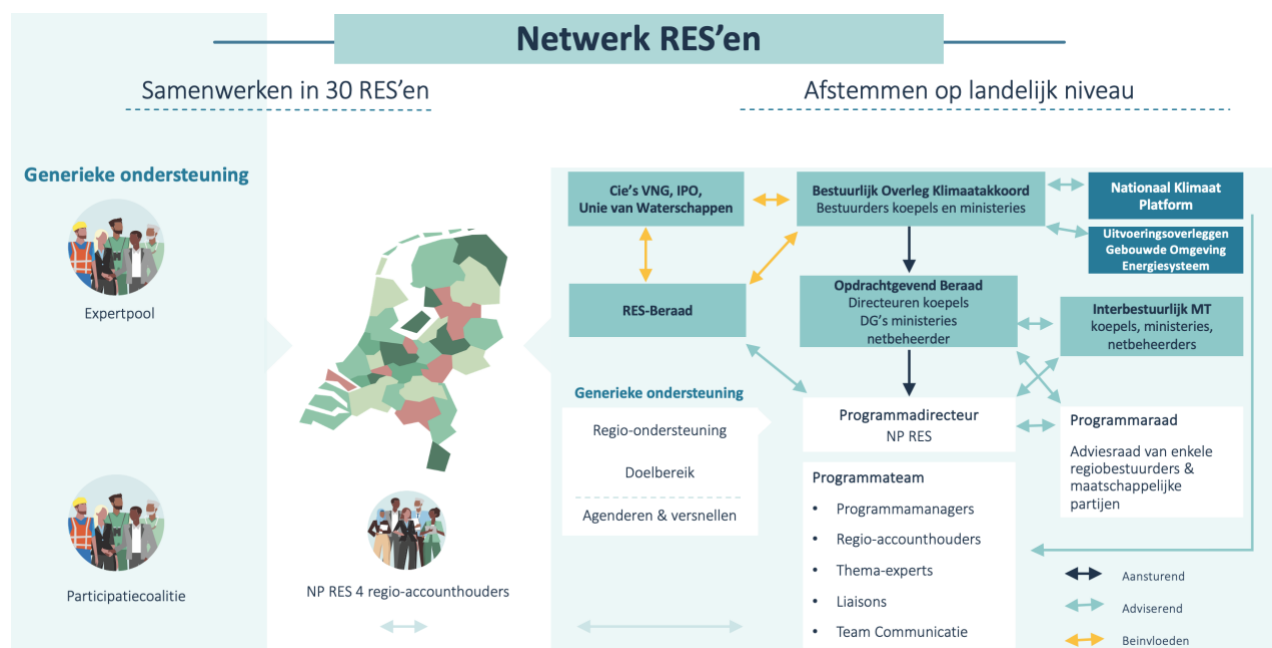
- het RES Beraad: de 30 bestuurlijk trekkers van de regio's, portefeuillehouders van de koepels, DG's van BZK en EZK, directeur NPLW en een bestuurlijke vertegenwoordiging van de Netbeheerders.
- de 30 RES-coördinatoren: 30 ambtelijke trekkers van de regio's die periodiek bijeenkomen in kennis en leerbijeenkomsten
- de 30 RES communicatieadviseurs: de 30 communicatieadviseurs van de regio's die periodiek online en fysiek bijeenkomen

In deze groepen worden dilemma's besproken, knelpunten bediscussieerd en geagendeerd, kennis uitgewisseld en oplossingen besproken om vooruit te komen in de uitvoering van de RES' en.

In 2022 is het voortgangsoverleg Klimaatakkoord opgeheven en is het Nationaal Klimaat Platform ingesteld (NKP). Het NKP is door minister Jetten van Klimaat en Energie in het leven geroepen om te helpen het klimaatbeleid te versnellen. Het platform vormt een brug tussen de dynamiek in de samenleving en het beleidsproces in Den Haag. Het gaat hierbij over de kansen die er zijn om te versnellen en de knelpunten die daarvoor moeten worden verholpen.

In 2023 is ook het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) van start gegaan waarmee we steeds intensiever samenwerken. Het jaarlijkse congres is nu een gezamenlijke activiteit, maar ook richting regio's opereren we steeds meer in elkaars verlengden.

Het overleg netwerk rond de RES' en is weergegeven in onderstaande figuur

2.3 Opmerkingen vanuit IMT en Programmaraad

Concepten van dit Jaarplan 2024 zijn besproken met het IMT en de Programmaraad van NP RES. Daarbij kwamen de volgende opmerkingen naar voren.

We zien voor 2024 een sterke nadruk op de ontwikkelingen rond het energiesysteem. Om de kwantitatieve ambities van de regio's te kunnen realiseren is verdere focus op het totale systeem en de onderlinge verbanden noodzakelijk. Het denken vanuit de 'Wereld van B' helpt om de transitie van A naar B via B te doorlopen.

Nieuwe vragen komen naar boven, zoals inspelen op en meedenken over de ideeën over grootschalige opslag van elektriciteit in batterijen, de rol van de SMR in het toekomstig (lokale) energiesysteem en de ontwikkeling van energyhub's bij bedrijventerreinen.

Daarnaast is het belangrijk dat de stap van strategiebepaling en plannen maken naar daadwerkelijke uitvoering verder gezet gaat worden. Iedereen voelt die urgentie. De uitvoerende partijen en de netbeheerders onderstrepen de grote noodzaak voor snellere vergunningsprocedures.

Ook de tekorten op de arbeidsmarkt doen zich steeds meer voelen. Deze vormen een belemmering waar we vanuit onze positie slechts een beperkte invloed op kunnen uitoefenen.

In 2024 treedt de Omgevingswet in werking; wat dit betekent voor de RES'en wordt in de loop van het jaar duidelijk. Er zijn zorgen over de doorlooptijd van vergunningen. Ook bij gemeenten en provincies is de capaciteit schaars. We zien ook dat het steeds meer gaat schuren in de praktijk tussen sectorale belangen. Dat keuzes gemaakt moeten worden vanuit de toekomst is voelbaar. De ontwikkelingen rondom ruimtelijke arrangementen van provincies, de nota Ruimte en het NPE is onderwerp van gesprek.

3 Doelen en activiteiten voor 2024

3.1 Jaarplan in hoofdlijnen

Het jaarplan 2024 is opgesteld aan de hand van hoofdlijnen. Het feitelijke werk wordt met het programmateam onder leiding van het MT per kwartaal gepland. Het MT bewaakt de planning en stuurt waar nodig bij. De aard van deze transitie en dit programma maken dat alle flexibiliteit nodig is om actueel en relevant te blijven. De hoofdlijnen hieronder zijn dan ook wat wij met de kennis van nu kunnen inschatten. Mocht het noodzakelijk zijn dan passen wij deze gedurende het jaar aan. Elk kwartaal worden de behaalde resultaten door het NP RES aan het OGB gerapporteerd. Grote afwijkingen van het jaarplan zullen ook aan het OGB voorgesteld worden.

3.2 Accounthouders en Liaisons

De rol van de accounthouders ligt in het waarnemen, signaleren, verbinden en agenderen van wat er in de regio speelt en dat zowel op inhoud, proces als op relatie. Uiteindelijk gaat het er om de regio's te helpen met het (zoveel als mogelijk) realiseren van hun eigen bod.

De liaisons bij onze opdrachtgevers zien als belangrijkste aandachtspunten voor 2024:

- Het wegnemen van de obstakels voor het realiseren van de RES'en vanuit de ondersteunende rol aan de RES-regio's, en hierin ook het IMT en OGB goed in stelling te brengen.
- Enerzijds een focus op het realiseren van het streefdoel van 55TWh opwek in 2030 en anderzijds het gesprek voeren over de periode na 2030. De liaisons zijn immers de vooruitgeschoven post vanuit de opdrachtgevende organisaties in gesprekken over de doelen na 2030 in combinatie met de eerste evaluatie van NP RES.
- Het verwerken van de impact van de verkiezingen op nationaal en lokaal niveau: nieuw kabinet, nieuwe waterschapsbesturen en nieuwe provinciebesturen.
Nieuwe bestuurders moeten ingewerkt worden, NP RES leren kennen en tegelijkertijd kunnen nieuwe bestuurders met andere standpunten van invloed zijn op samenwerking en voortgang. Specifiek voor liaisons van EZK, BZK, UvW, IPO betekent dit: signalen oppikken, agenderen en de eigen verbindingsrol versterken en benutten.

3.3 Thema: Energiesysteem

De rol van de thematrekker energiesysteem is de regio's te ondersteunen, faciliteren met kennisproducten, te adviseren in vragen/thema's en met hen te sparren over dilemma's en knelpunten in het lokale energiesysteem. Maar ook om gezamenlijk oplossingen te formuleren voor de uitdagingen waarvoor regio's in de dagelijkse praktijk gesteld staan. De focus ligt vooralsnog op:

- Het realiseren van grootschalige opwek van duurzame elektriciteit op land in relatie tot lokaal energiesysteem (vraag, opslag, infra), netcongestie, programmeren, prioriteren, NPE, warmte etc.

- Het leggen van een goede koppeling van energieaanbod met energievraag op gebiedsniveau
- Het meedenken in en meewerken aan het integraal programmeren van het energiesysteem in de regio en landelijk
- Het actief verbinden van kennis en inzichten, behoeften en vragen vanuit de RES-praktijk van de regio's met andere landelijke programma's en beleid die zich bezighouden met het regionale energiesysteem zoals WIP, NPE, Stimuleringsprogramma Energiehubs, NPLW
- De rol van warmte in relatie tot de opwek en daarmee de RES. En wat dat betekent voor de regio's (warmtenetten, bronnenstrategie,...)
- Ontwikkelgroepen energiesysteem.

Het team is landelijk betrokken bij:

- Integraal programmeren (p)MIEK, Energievisie, NPE)
- Lokale warmte transitie
- Verduurzamen bedrijventerreinen
- Netcongestie (LAN)

Concrete activiteiten en producten:

- Faciliteren twee Ontwikkelgroepen met de regio's. Daarin behandelen we ontwikkelvragen en ontwikkelen samen kennis
- Onderhoud van bestaande kennisproducten zoals factsheets. Samen met regio's en partners ontwikkelen van nieuwe kennisproducten n.a.v. vragen en/of nieuwe inzichten
- Ontsluiten praktijkvoorbeelden
- Samen met het NPLW creëren van handelingsperspectief voor regio's en gemeenten in de warmtetransitie, in relatie tot het energiesysteem
- Ondersteunen regio's bij het goed aan tafel zitten/komen bij pMIEK en energievisie
- Concretiseren van lokaal energiesysteem en wat dat betekent voor opwek in relatie tot vraag, infra en opslag
- Ophalen knelpunten en deze agenderen bij netbeheerders, koepels en departementen
- Mee uitdenken en analyseren van de doelstelling na 2030 vanuit energiesysteem perspectief.

3.3 Thema: Data en Monitoring

Rond het thema Data&Monitoring richten we ons op:

- Bestendigen van de harmonisatie aan de hand van het begrippenkader RES en uitwisseling van geo-data
- Nieuwe data-toepassingen ontwikkelen op regionaal niveau in de zoektocht naar een nieuw energiesysteem
- Werken met kort cyclische datasprints voor praktisch toepasbare inzichten voor de regio's
- Samenwerken met NPLW rond regionale aspecten van de warmtetransitie
- In september 2024 een overzicht van de 30 regio's publiceren
- Heldere communicatie over het speelveld van data & monitoring, de rol van NP RES en de regio's daarbinnen
- Versterken data & monitoring community.

Concrete activiteiten en producten:

- Evaluatie en actualisatie Begrippenkader RES
- Ontwikkelen begrippenkader Warmte samen met NPLW
- Datasprints:
 - Mobiliteit en vraag naar snelladers (NAL)
 - Energy hub ontwikkeling ondersteunen vanuit data
 - Warmte in het energiesysteem, met NPLW interactie TVW/RSW
 - Open datasprints invullen vanuit behoefte regio
- Afspraken maken over data delen en gezamenlijke verantwoordelijkheid data en vraagarticulatie
- Beheer website en community:
 - Werkblad opnemen in de website
 - Teksten + explainervideo over belang en toepassing van data, speelveld data & monitoring, rol NP RES
- Input voor uitdenken en analyseren van de doelstelling na 2030
- Organiseren vier kwartaalsessies over vraagarticulatie, metrokaart netwerk, beheersystemen
- Overzicht kwantiteit en geo-data in data portaal
- Reguliere werk rond VIVET, PBL/NBNL afstemming, RES/warmte congres, contact regio's, foto RES.

3.4 Thema: Energie in de Leefomgeving

Rond het thema energie in de leefomgeving richten we ons in 2024 vooral op:

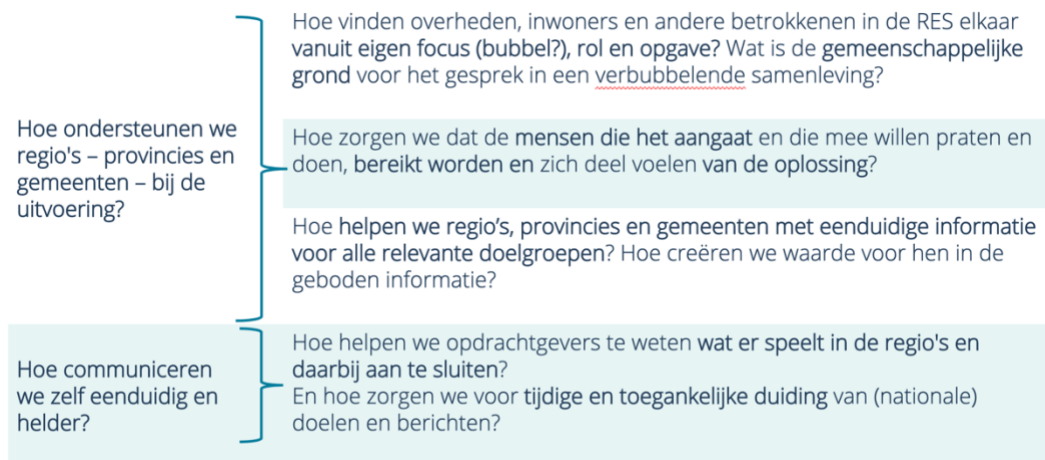
- Concretiseren zoekgebieden en projecten richting vergunningverlening voor 2025 om zoveel mogelijk van de ambitie van 55TWh te realiseren. We zien daarbij energie als onderdeel van de leefomgeving/ruimtelijke ordening, net zoals wonen, werken recreëren. Toegang tot hernieuwbare energie is voorwaardelijk voor andere ontwikkelingen. De verbinding van energie aan ruimtelijke ordening is daarom essentieel.
- Zon en wind (en infra plus opslag) en warmte zullen steeds meer in combinatie met andere opgaven en functies gerealiseerd moeten worden. Het energienetwerk vraagt om een koppeling van opwek aan de vraag. Daarom een gebiedsgerichte benadering:
 - Bedrijventerreinen; bestaand en nieuw
 - Infrastructuur (wegen en spoorlijnen) en defensierreinen (o.a. OER projecten)
 - Zon op daken en objecten (treden 1, 2 en 3 voorkeursvolgorde zon). Trede 4 afhankelijk van bestuurlijke afspraken
 - Assets van de waterschappen
 - Woongebieden (inclusief voorzieningen): bestaande en nieuwe
 - NLG-gebieden: gebieden in het landelijk gebied met meervoudige opgaven (water en bodem sturend, landbouwtransitie, natuurontwikkeling, etc) in combinatie met duurzame opwek en infra.

Belangrijkste activiteiten en producten:

- Handreiking en bijeenkomsten treden 2 en 3 voorkeursvolgorde zon:
 - Monitoring en evaluatie vanuit het akkoord voorkeursvolgorde zon
 - Up to date houden en doorontwikkelen website www.helpdeskzonopwek.nl
- Voor wind ondersteunen we regio's bij het duiden en toepassen van de nieuwe landelijke windnormen. We verbreden www.Helpdeskwindopland.nl en ontwikkelen die verder door
- Bijeenkomsten rond energie in de leefomgeving met Co Verdaas en Geert Teisman
- Reflectie op 'gebiedsaanpakken' in de RES
- Bijdrage leveren/ stimuleren samenwerking RES – OER projecten
- Benutten van kansen voor opwek op bedrijventerreinen
- Afwegingskader energie voor verstedelijking/woningbouw
- Ruimtelijke puzzel/ruimtelijke keuzes (schuurpunten).

3.5 Thema: Communicatie

We baseren de aanpak voor 2024 op o.a. behoefte onderzoek van TNO en de volgende centrale vragen:

Langs 3 strategische lijnen werken we aan deze centrale vragen. Een greep uit activiteiten en producten:

- Ondersteunen bij communicatie en procesparticipatie:
 - Doorontwikkeling Energieparticipatie.nl samen met NPLW. Bijdragen aan Uitvoeringsprogramma burgerbetrokkenheid van EZK
 - Kennissessies met regio's, gemeenten en experts over onderwerpen als het bereiken van het stille midden, inzet omgevingsraad, omgaan met polarisatie en desinformatie
 - Ontwikkelen 'Hoe naar Zo' campagne filmpjes en materialen met praktijkvoorbeelden uit het hele land
- Ophalen, maken en ontsluiten relevante informatie, kennis en praktijkvoorbeelden
 - Rondje langs m.n. 'stille' regio's: vraagstukken ophalen en oppakken uit gemeenten en provincies. Geleerde lessen verspreiden
 - Middelen maken en voortzetten: Update doel en tijdlijn RES (infographic en film); nieuwsbrief, website, Q en A, factsheets, explainervideo's etc.
 - Pers en woordvoering
 - Gerichtere campagnes op verspreiding inhoud en bereik, m.n. onder volksvertegenwoordigers
 - Behouden digitale toegankelijkheid van onze middelen
- Ondersteunen opdrachtgevers (beleid en communicatie)
 - Ophalen signalen uit de praktijk: (Politiek) klimaat en (social) media monitoren en terugkoppelen
 - Verbinding leggen tussen regio's en opdrachtgevers en NPLW (op gebied van communicatie en participatie).

3.6 Thema: Zeggenschap

Het thema zeggenschap heeft vooral betrekking op de volgende vragen:

- Hoe ondersteunen we inwoners bij het geven van input op besluiten van de overheid?
- Hoe ondersteunen we volksvertegenwoordigers en bestuurders in hun besluitvorming over het realiseren van de RES-doelen?
- Hoe ondersteunen we zoveel mogelijk lokale zeggenschap?
- Hoe ondersteunen we de vorming van lokale energiesystemen met energiegemeenschappen in nieuwbouwwijken?

Belangrijkste activiteiten en producten:

- Ondersteunen RES-regio's bij het:
 - realiseren van projecten zon en wind in lokaal eigendom
 - verankeren van lokaal eigendom in (omgevings)beleid en het inrichten van monitoring op lokaal eigendom
 - stimuleren van het gesprek over samenwerking op lokaal eigendom in de RES-regio's. Waaronder het politieke gesprek en de visievorming over rol en de positie van de overheid bij lokaal eigendom en de samenwerking binnen de driehoek energiecoöperatie-gemeente-projectontwikkelaar
 - realiseren van lokaal eigendom in OER-projecten
 - thema energiegemeenschappen: met focus op nieuwbouwprojecten en met nadruk op bewustwording van deze transitie. Het bieden van handelingsperspectief en het versterken van de samenwerking tussen energiegemeenschappen en overheden.
- Realiseren van meer kennis en besef van de positie en rol van volksvertegenwoordigers en bestuurders over wat zij kunnen besluiten en hoe zij kunnen sturen. Ondersteuning bij het overzichtelijk maken van thema's, samenhang en keuzes voor volksvertegenwoordigers en bestuurders. Betere samenwerking tussen bestuurslagen met aandacht voor democratische legitimiteit. Verbinding met de samenleving, input eruit halen en perspectief bieden.
- Het ondersteunen van communicatie- en participatieadviseurs in de regio's bij het vergaren van kennis en kennissen om hun participatietrajecten goed te organiseren. Alle opdrachtgevers een zo goed mogelijk beeld verschaffen van hoe het met collega communicatie- en participatie collega's en hun werk in het land gaat
- Zoveel mogelijk ontwikkelen inhoudelijke onderwerpen en aanbod overhevelen naar expertpool
- Kennisontwikkeling en procesbegeleiding in de regio's.

4 Begroting 2024

NP RES is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een deskundige en stevige programmaorganisatie. Hier zijn expertise en netwerken in samenhang georganiseerd voor het ondersteunen van de 30 regio's bij het realiseren van hun RES en bij het schakelen tussen de 30 regio's en het landelijke speelveld. Ook vragen opdrachtgevers NP RES om activiteiten op te pakken en processen te ondersteunen die tussen opdrachtgevers in liggen en die de RES raken.

Eind 2022 gaf het Ministerie van EZK de beschikking af over de subsidie voor het NP RES in de periode 2023 t/m 2025. Er is nog een budget van circa 10 miljoen euro voor de komende periode (2024 en 2025) beschikbaar volgens de subsidiebeschikking. Conform de toezegging door EZK in het OGB van januari van 2023 zijn we er bij deze begroting van uitgegaan dat er een inflatiecorrectie op het budget plaatsvindt. De subsidiebeschikking moet met de inflatiecorrectie worden aangepast voor 2024 en 2025 wil NP RES haar taken ook in 2025 kunnen blijven uitvoeren. Wij zijn uitgegaan van 15% verhoging, conform de geschatte totale inflatie in de periode 2019 – 2024. Dit betekent een totaal budget van € 5.034.000 + 15% = € 5.789.100,=. Daarnaast is door EZK aan TRANSFORM een budget toegekend van € 130.667,=, dat via het budget van NP RES ter beschikking zal worden gesteld. Het totale budget voor NP RES bedraagt dan voor 2024 € 5.919.767,=.

Toelichting op begroting

In 2023 besloot het OGB om, vanwege krapte in de NP RES begroting - o.a. door het ontbreken van een inflatiecorrectie - de beschikbare vergoeding voor **liaisons** te laten vervallen. Dit blijkt onwenselijk. Liaisons hebben minder tijd om hun rol in het verbinden tussen NP RES en wat er in de eigen organisatie gebeurt goed uit te kunnen voeren omdat zij ook worden ingezet op andere taken vanuit de opdrachtgevende organisaties. Daarom hebben we in deze begroting weer budget opgenomen voor de liaisons gebaseerd op een inzet van 16 uur per week tegen schaal 11/12.

In 2023 is gedurende het jaar de operationele uitvoering van de Helpdesks Wind en Zon overgedragen aan de expertpool RES die is ondergebracht bij RvO. NP RES stuurt de helpdesks aan. Daarmee is een structurele borging geregeld. De dekking loopt via het budget van de Expertpool wat bedoeld is voor de vraaggerichte ondersteuning van de regio's. De dekking past in het aan RvO beschikbaar gestelde budget door EZK. In deze NP RES begroting voor 2024 is daarom geen bedrag voor de helpdesks opgenomen.

De post onvoorzien was in 2023 krap begroot met € 90.000,=. Deze hebben we in de begroting dit jaar vergroot. Er is een aantal onzekerheden waar mogelijk werkzaamheden voor NP RES uit voortkomen. Zoals impact van eventuele nieuwe afspraken voor duurzame opwek op land voor na 2030, nieuwe governance rondom energiesysteem, LAN laagspanningsnetcongestie (Stephan Brandligt) en ontwikkelingen in de samenwerking tussen NP RES en NPLW. Hiervan zijn de consequenties voor NP RES op dit moment moeilijk te ramen. We hebben daarom een post flexibel budget/onvoorzien opgenomen van € 250.000 euro op basis van de ervaringen uit 2019-2022.

In de navolgende tabellen is de begroting weergegeven.

Tabel 4.1: Begroting 2024, ingedeeld naar Programmalijnen

Begroting NPRES 2024			
Kpl	Activiteiten	Budget cf subsidie	Begroting
RES 5.1	Programmalijn 1 Ondersteuning RES-regio's	€ 570.000,00	€ 641.083,84
RES 5.2	Programmalijn 2 Visie, kaders standaarden en monitoring	€ 625.000,00	€ 573.285,06
RES 5.3	Programmalijn 3 Kansen en belemmeringen	€ 360.000,00	€ 611.600,15
RES 5.4	Programmalijn 4 Koppeling landelijk speelveld	€ 300.000,00	€ 40.095,53
RES 5.5	Lerende aanpak: koppeling Wetenschap en Praktijk	€ 300.000,00	€ 350.000,00
RES 5.6	Communicatie en Informatievoorziening	€ 473.000,00	€ 498.808,40
RES 5.7	Programmabureau en programmabemensing	€ 2.246.000,00	€ 2.870.578,94
	Onvoorzien/flexbudget	€ 160.000,00	€ 200.000,00
	Totaal	€ 5.034.000,00	€ 5.785.451,91
		€ 5.789.100,00	
	Wijziging: bijdrage EZK tbv Transform	€ 130.667,00	€ 130.667,00
	TOTAAL	€ 5.919.767,00	€ 5.916.118,91

Tabel 4.2: Begroting 2024, ingedeeld naar kostenposten

ALGEMENE KOSTEN	
Programmabureau: Algemene Kosten	€ 232.627,00
Huisvesting	€ 63.000,00
PERSONELE KOSTEN	
Bemensing programmabureau	€ 1.174.318,89
Accounthouders	€ 536.083,84
Thema-experts	€ 1.203.475,71
Liaisons	€ 240.000,00
Communicatie en Participatie	€ 1.131.482,91
EXTERNE KOSTEN	
Externe kosten regio ondersteuning	€ 105.000,00
Externe kosten Energie in de Leefomgeving	€ 140.000,00
Externe kosten Data en monitoring	€ 105.000,00
Externe kosten communicatie	€ 325.500,00
Externe kosten participatie en demcr. legitimatie	€ -
Adviesopdrachten	€ 24.621,56
RES Congres	€ 210.000,00
TRANSFORM	€ 84.342,00
TRANSFORM bijdrage van EZK	€ 130.667,00
Accountantskosten	€ 10.000,00
Onvoorzien (out of pocket kosten)	€ 200.000,00
Totaal	€ 5.916.118,91

5 NP RES: Het Team

5.1 Het NP RES als netwerkorganisatie

Het NP RES-team is klein en flexibel en bestaat uit mensen afkomstig van gemeente, Omgevingsdienst, waterschap, provincie, departement of koepelorganisatie. Binnen het NP RES opereren zij 'white label', met uitzondering van de liaisons. Alle NP RES'ers zijn intrinsiek begaan met de energietransitie en hebben, naast inhoudelijke kennis, ook veel contacten in het speelveld.

5.2 Samenstelling van het team

Het team bestaat per 1 januari 2024 uit de onderstaande mensen. De actuele lijst is altijd te vinden via de website van NP RES <https://regionale-energiestrategie.nl/organisatie/default.aspx>

MT en programmaondersteuning

Kristel Lammers	Directeur NP RES
Peter Derk Wekx	Plaatsvervangend directeur en programmamanager
Nicky Struijker Boudier	Acvies en uitvoering strategische communicatie en woordvoering
Alfredo Verboom	Programmasecretaris NP RES (tot 1 maart 2024)
Olatz Azurmendi	Programmasecretaris NP RES
Alexandra Toor	Programmaondersteuner
Ingrid Schoots	Programmaondersteuner
Timo Lagarde	Projectleider NP RES Foto
Ruud Schuurs	Kennis- en leersessies voor regio's

Thematrekkers

Els Holsappel	Thema-trekker participatie en lokaal eigendom
Lennart Lalieu	Thema-trekker energiesysteem, innovatie
Lieke Mulder	Thema-trekker energiesysteem, samenhang en strategische adviesvragen
Arjan Zuijderduijn	Thema-trekker energiesysteem, warmte
Jarit van de Visch	Thema-trekker energiesysteem,
Rijk van Voskuilen	Thema-trekker data en monitoring

Jeroen Hovens	Thema-trekker operationeel data en monitoring
Gerrie Fenten	Thema-trekker ruimte/leefomgeving
Tiago Roosien	Thema-trekker ruimte/leefomgeving
Maarten Engelberts	Thema-trekker leefomgeving, juridische adviesvragen
Pascale Georgopoulou	Thema-trekker volksvertegenwoordiging

Regio-accounthouders (met daarbij ook aanvullende rol)

Petra Duivenvoorde	Regio-accounthouder, strategisch adviesvragen
Ruth Noorduyn	Regio-accounthouder, thematrekker Wind op land
Pascale de Leijer	Regio-accounthouder, ondersteuning woordvoering
Gerriëtte Mollink	Regio-accounthouder

Communicatie en informatie

Renske van der Woerd	Communicatie: strateeg social, campagne, monitoring, realisatie middelen
Nathalie Delorme	Communicatie: contentplanner en socials, contacten RES-regio's, nieuwsbrieven
Maarten van Leeuwen	Communicatie: websitedoorontwikkeling, digitale toegankelijkheid
Bas Koopman	Coördinator energieparticipatie

Liaisons

Sterre van Heemst	Liaison ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Angelita Kappers	Liaison Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vacature	Liaison Unie van Waterschappen
Vacature	Liaison ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Tara Geerdink	Liaison Interprovinciaal Overleg
Yke Wynia	Liaison Netbeheer Nederland
Martine Tragter	Liaison RvO en Projectleider expertpool

Expertpool en Helpdesks

Ineke van Vliet	RvO Expertpool
Siem Miedema	RvO Expertpool
Annemarie Huijbers	RvO Helpdesk Zon
Monique Eijkhoudt	RvO Helpdesk Zon
Rolf van der Vleugel	Monitoring Zon-PV Helpdesk Zonopwek
Mieke van de Veerdonk	RvO Helpdesk Wind